

No n'he de fer res de les propietats del meu alcalde!

Josep Maria Canyelles*

La proposta de donar a conèixer públicament els béns dels alcaldes i alcaldesses en el marc del Codi de Bon Govern es planteja com una mesura de transparència quan no és més que una manera d'evitar assumir la veritable RSC del sector públic a més d'orientar-se -en contra del que pugui semblar- a un tancament més gran de la classe política

La ciutadania podrà conèixer els béns i el sou dels seus alcaldes i alcaldesses si prospera la [proposta](#) de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP), que està elaborant un Codi de Bon Govern per a garantir la màxima transparència en la gestió local.

Aquest és un exemple de com desenfocar un tema fonamental: la gestió de la responsabilitat social del sector públic.

a) **Jo no n'he de fer res de les propietats del meu alcalde.** M'interessa que hi hagi algú, potser algun comitè d'ètica, que tingui aquesta informació que la pugui analitzar. I prou. Entre altres coses, perquè possiblement si es produeixen males pràctiques no serà per mitjà de la publicitat dels seus béns que es pugui esbrinar. Un presumpte enriquiment il·lícit podria produir-se en el patrimoni de la parella o d'algun familiar, de manera que quedaria ocult. O es podria produir un cop deixada l'alcaldia o les responsabilitats públiques, un cop ja fora de la lupa escrutadora... Per tant, **no aporta res de res!**

b) En tot cas, sí que té alguna conseqüència: **allunyar de la política.** Si no em ve de gust exposar obertament i pública a tota la gent tota la meua relació de propietats, vol dir que no puc aspirar a ser alcalde. O potser a algú ja li va bé que hi hagi més renovació en la política?

Recordo una conversa amb l'alcalde de Medellín¹ (Colòmbia) a casa seva en la qual ens explicava com les classes

polítiques tradicionals marcaven un terreny de protecció: acceptar una certa corrupció 'suportable' havia esdevingut una manera de tancar la porta a una part de possibles candidats honestos. És a dir, una mica d'imatge negativa evitava que entrés nova gent a la política i eren menys a repartir càrrecs. Per això, persones vingudes de l'empresa i de la universitat estaven mirant de regenerar la política des de moviments diferenciats dels partits tradicionals. Encara que pugui semblar un contraexemple, és el mateix: maneres de disminuir el nombre de possibles candidats per tal de **protegir el lloc dels mateixos.**

Es tanquen les portes... En alguns ajuntaments de dimensions modestes, la tendència a assumir una dedicació laboral per part d'alguns polítics comporta que només s'hi acabin presentant ciutadans amb el retorn laboral assegurat (funcionaris) o amb la vida solucionada, a part que impedeix una necessària gestió de l'organització.

c) Finalment la conseqüència és la **simplificació de la política**, posant el focus en l'anècdota intranscendent, tot distraient de les matèries que poden ser rellevants des del punt de vista del bon govern i la responsabilitat social. La qüestió seria: ¿Aquesta exhibició de les riqueses (o misèries) materials de la classe política, farà que hi hagi un 'millor govern', una millor qualitat de les polítiques públiques, una major atenció als partprenents?

No neguem que les millores globals vénen de la suma de moltes petites millores parcials o concretes. Però aquestes no aquestes han de ser una millora real, no una aparença de cara a la galeria.

¹ Podeu veure l'article "RSE en contextos difícils" a www.collaboratio.net/newsletter/?id=2006/03/09/03

Quan parlem de Responsabilitat Social sempre diem que allò que la diferència de l'Ètica Empresarial (Business Ethics) és que parteix del diàleg amb els stakeholders o partprenents. L'RSE no fa autosuficient la direcció de l'empresa sinó que li demana una modèstia, un acarament amb la realitat, a partir de les converses amb els grups d'interès. Ens preguntem aleshores per quin motiu la política hauria de construir un mur inexpugnable des del qual formular les propostes de la seva ètica pública sense cap mena de contrastació amb els seus grups d'interès.

I si l'ajuntament parlés sobre les multes amb les persones multades?

I si parlés sobre l'eficiència municipal amb l'empresariat local?

I si parlés sobre el compromís de la classe política amb el funcionariat municipal?

I si parlés sobre els resultats de la contractació d'assessors amb afectats sectorials?

I si abordés de ple la política de compres i contractacions, la gestió del canvi a nivell de cultura interna, o la professionalització-gerenciació?

I si...?

Però no. Prefereixen fer-s'ho ells sols, decidir quina és la millor manera de portar a terme la seva accountability... Doncs, els hem dir que malbaraten el somni i que aquesta acció que volen portar a terme no té res de Responsabilitat Social ni en esperit ni en metodologia. I que fins i tot fa tuf de 'fer-se forts' dins el castell.

Aquest article es troba disponible a:
www.collaboratio.net/mm/File/ca/Art.jmcanyelles_alcalde.pdf

* **Josep Maria Canyelles** jmcanyelles@collaboratio.net, promotor del *think tank* www.ResponsabilitatGlobal.com. Assessora empreses, governs i organitzacions. És assessor tècnic de la Cambra de Comerç de Barcelona. Col·labora amb l'Associació per a les Nacions Unides. Coordinador de la Comissió RS de l'Ass. Cat. Comptabilitat i Direcció www.accid.cat i col·labora amb diferents universitats. Promou **collaboratio**, iniciativa per als TSR